

Σύντομη συγκριτική παράθεση συστημάτων χρωματικής αξιολόγησης (FOP)

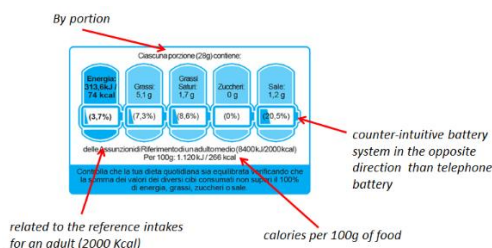
Συντάκτης : Βασίλειος Τσουκαλάς
 δρ. Χημικός Τροφίμων – τεχνικός σύμβουλος

Επικοινωνία : κιν. 6944 861418 - email : qualitec46gmail.com qualitec4649@gmail.com

Μάρτιος 2022

Σύντομη συγκριτική παράθεση συστημάτων χρωματικής αξιολόγησης

NutriInform: Είναι μέθοδος επίσημησης FOP, που προτείνεται από την Ιταλία και εξετάζει τη γενική εικόνα της διατροφικής πρόσληψης ενός ατόμου (καταναλωτή) .

Εμφανίζει **σχήμα ενεργειακής μπαταρίας** που ενημερώνει για το ποσοστό θρεπτικών συστατικών που περιέχει το προϊόν ανά μερίδα (οι μερίδες αναφοράς έχουν καθοριστεί για κάθε κατηγορία προϊόντος βάσει μελετών που διεξήχθησαν από την CREA[8] και την Istituto Superiore di Sanità[9]), σε σύγκριση με τις προσλήψεις αναφοράς, δηλαδή τις μέσες ημερήσιες ποσότητες ενέργειας και θρεπτικών ουσιών που συνιστώνται από την οδηγία 1169/2011. Παρέχει, σε ένα μόνο διάγραμμα, την ποσότητα ενέργειας, κορεσμένων λιπών, σακχάρων και αλατιού για μία μερίδα, που συνήθως καταναλώνεται και το ποσοστό, που αυτά αντιπροσωπεύουν σε σχέση με τις μέσες προσλήψεις αναφοράς για έναν ενήλικα. Η αρχή αυτού του λογοτύπου, η οποία παρέχει με μονόχρωμο τρόπο, πληροφορίες με θρεπτικά συστατικά, προέρχεται από την αρχή και τη γραφική εκπροσώπηση του πολύ κοντά στο GDA/RI (δεκαετία 2000).

Το σύστημα αυτό, χρησιμοποιεί τη μερίδα ως κριτήριο ποσοτικής αναφοράς και αντιπροσωπεύει μια πιο ολιστική προσέγγιση προσεγγίζοντας περισσότερο τη πραγματικότητα, ως μέτρο για την αξιολόγηση των θρεπτικών συστατικών σε σύγκριση με το πρότυπο των 100 γρ.(Nutri-Score).

Βασίζεται στη γενική διατροφική πρόσληψη που υποτίθεται ότι εισάγει ένα άτομο στη διατροφή του, σε καθημερινή βάση. Να σημειωθεί ότι αυτές οι ποσότητες μπορούν να είναι σχετικές μόνο επειδή κάθε άτομο έχει διαφορετικές ανάγκες ανάλογα με την ηλικία, το φύλο, τις συνήθειες σωματικής δραστηριότητας, το μεταβολισμό κ.λπ.

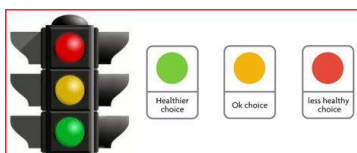
Σε διάταγμα της ιταλικής κυβέρνησης που κοινοποιήθηκε σε ενωσιακό επίπεδο αναφέρεται ότι οι προσλήψεις αναφοράς ως επιστημονική βάση, χρησιμοποιήθηκαν, προβλέποντας σε ένα είδος εξέλιξης των σημερινών εικονιδίων IR (π.χ. GDA) μέσω της ανάπτυξης μιας γραφικής μορφής, που είναι ευκολότερη για τον καταναλωτή να κατανοήσει άμεσα τον βαθμό στον οποίο η ποσότητα τροφίμου που θα καταναλώσει συμβάλλει στην απαιτήσεις ενέργειας και θρεπτικών ουσιών, στις οποίες πρέπει να δοθεί ιδιαίτερη προσοχή (λίπος, κορεσμένα λιπαρά, σάκχαρα και αλάτι).

Υποστηρίζεται ότι δεν εισάγει διακρίσεις, καθώς "δεν δίνει καλούς ή κακούς βαθμούς", αλλά προσφέρει στους καταναλωτές ένα συμπληρωματικό εργαλείο για την κατανόηση των υποχρεωτικών διατροφικών πληροφοριών που απαιτούνται από τον κανονισμό 1169/2011.

Για την ανάγνωση απαιτείται περισσότερη προσοχή και χρόνος λόγω του ότι εμφανίζει πιο πλήρεις διατροφικές πληροφορίες σχετικά με το προϊόν.

Ωστόσο, επικριτές του ιταλικού συστήματος (*Information on the Italian counter proposal to Nutri-score: the Nutrinform battery system*) επισημαίνουν ότι από επιστημονική άποψη έχει αποδειχτεί η αναποτελεσματικότητα των GDA/RIs. "Ανεξάρτητες μελέτες δείχνουν ότι το **GDA/RI** είναι δυσνόητο και δεν παρέχει τη δυνατότητα σύγκρισης μεταξύ προϊόντων-τρόφιμων. Δεν παρουσιάζει ευνοϊκό αντίκτυπο στη κριτική συμπεριφορά των καταναλωτών. Το **NutriInform** θεωρείται πανομοιότυπο του **GDA/RI**.

Σύστημα φωτεινών σηματοδοτών είναι η μέθοδος FOP που χρησιμοποιείται στο **Ενωμένο Βασίλειο**.

Re : BIOETHICS BLOGS

Δεν είναι υποχρεωτικό, αλλά έχει υιοθετηθεί από πολλές αλυσίδες SM και παρασκευαστές τροφίμων και εξετάζει θρεπτικά συστατικά όπως θερμίδες, λίπη, κορεσμένα λίπη, σάκχαρα και αλάτι και τα εμφανίζει στην ετικέτα, συνδέοντας την ποσότητα των θρεπτικών ουσιών με ένα ποσοστό και ένα χρώμα. Το ποσοστό σχετίζεται με την πρόσληψη αναφοράς ενός ενήλικα (GDA) και το χρώμα δείχνει εάν ένα προϊόν περιέχει υψηλό (κόκκινο), μεσαίο (κεχριμπάρι) ή ασθενές (πράσινο) ποσοστό σε λιπαρά, κορεσμένα λιπαρά, σάκχαρα και αλάτι και περιλαμβάνει ακόμη την ενέργεια (θερμίδες και Kilojoules) που παρέχει.

Εφαρμόζεται μόνο στα προϊόντα που θεωρούνται "υγιεινά" και συμμορφώνονται με ένα ή περισσότερα από τα ακόλουθα χαρακτηριστικά:

1. λιγότερο ποσοστό λίπους και καταλληλότερα από άποψη υγιεινής προσέγγισης .
2. λιγότερη ζάχαρη, λιγότερο αλάτι, περισσότερες φυτικές ίνες και σιτηρά ολικής άλεσης (κλειδαρότρυπα), σε σύγκριση με τρόφιμα που δεν επισημαίνονται ή, γενικότερα, των οποίων η ποσότητα θρεπτικών ουσιών παραμένει κάτω από ένα ορισμένο όριο.
με τη μέθοδο αυτή ο καταναλωτής να χρειάζεται να πάρει λεπτομερείς διατροφικές πληροφορίες, γεγονός που το καθιστά *εύκολα αναγνωρίσιμο και κατανοητό*. Η μέθοδος *δεν παρέχει πληροφορίες* που θα μπορούσαν να ενδιαφέρουν τον τελικό χρήστη (καταναλωτή) του προϊόντος, όπως πχ. η θερμιδική πρόσληψη (απόδοση) .

Θετικά λογότυπα : Κλειδαρότρυπα- Σύμβολο καρδιάς

Τα λεγόμενα "**Θετικά λογότυπα**" θεωρούνται πολύ χρήσιμα, ότι αφορά την αναγνώριση και κατανόηση της διατροφικού προφίλ ενός προϊόντος, ωστόσο, δεν παρέχουν πλήρεις διατροφικές πληροφορίες προς τον καταναλωτή.

Τα λογότυπα αυτά παρέχουν μια συνολική εκτίμηση ενός προϊόντος, όπου δεν αξιολογείται κάθε θρεπτικό συστατικό ξεχωριστά. Ακόμη, δεν λαμβάνεται υπόψη η διατροφή του ατόμου. Η αξιολόγηση διακρίνει δύο κατηγορίες προϊόντων "Α" και "Β".

Τα συστήματα αυτά χρησιμοποιούνται στις σκανδιναβικές χώρες (κλειδαρότρυπα), τη Φινλανδία (λογότυπο καρδιάς), τις Κάτω Χώρες και την Τσεχία (Επιλογές).

Μέσω ενός συμβόλου (που μπορεί να είναι είτε ένας πράσινος κύκλος με το σχήμα μιας κλειδαρότρυπας (λευκής) στο κέντρο, ενός σχήματος καρδιάς ή ενός ελέγχου) αυτές οι μέθοδοι υποδηλώνουν τρόφιμα που θεωρούνται τα "καλύτερα στην κατηγορία τους".

Θετικά λογότυπα : Κλειδαρότρυπα, Επιλογές, Σύμβολο καρδιάς

1. Εφαρμόζονται μόνο στα προϊόντα που "θεωρούνται" υγιεινά και συμμορφώνονται με ένα ή περισσότερα από τα ακόλουθα χαρακτηριστικά:
2. χαμηλή περιεκτικότητα λιπαρών (επισήμανση - διατροφικός πίνακας) και λιγότερο επιβλαβή λίπη ή λιπαρά που περιέχουν διατροφολογικά θετικά αξιολογήσιμα λιπαρά οξέα.
3. λιγότερη ζάχαρη, λιγότερο αλάτι, περισσότερη συμμετοχή διαιτητικών ινών ή / και συστατικών ολικής άλεσης (κλειδαρότρυπα), σε σύγκριση με τα τρόφιμα που δεν επισημαίνονται ή, γενικότερα, των οποίων η ποσότητα θρεπτικών ουσιών παραμένει κάτω από ένα ορισμένο όριο.
4. με το σύστημα της "κλειδαρότρυπας" παραβλέπεται ουσιαστικά η ανάγνωση από τον καταναλωτή λεπτομερών διατροφικών πληροφοριών του διατροφικού καταλόγου (επισήμανση), γεγονός που το καθιστά **εύχρηστο και κατανοητό**.
5. Ωστόσο, στερείται πληροφοριών, που θα μπορούσαν να ενδιαφέρουν τον τελικό χρήστη του προϊόντος, όπως η θερμιδική πρόσληψη.
6. Αυτές οι μεθοδολογίες των "**Θετικών λογότυπων**" – θεωρούνται *πολύ αποτελεσματικές στην αναγνώριση και την κατανόηση "με μια ματιά" του γενικότερου διατροφικού προφίλ του τροφίμου*, ωστόσο, χαρακτηρίζονται από υπερ- απλούστευση και γενική προσέγγισή. Ο καταναλωτής θα πρέπει να συμβουλευέται, έτσι κι αλλιώς τον πίνακα θρεπτικών στοιχείων.

Αποποίηση ευθύνης : Από τον συντάκτη του παρόντος έχει καταβληθεί κάθε δυνατή προσπάθεια εξασφάλισης της ορθότητας των πληροφοριών που παρέχονται σε αυτό το κείμενο. Ο έχων την επιμέλεια της ιστοσελίδας σελίδας **fqf-consulting.com** και συντάκτης του κειμένου δεν αναλαμβάνει τη νομική ευθύνη για τυχόν σφάλματα, παραλείψεις ή ανακριβείς πληροφορίες και δεν εγγυάται την ορθότητα των αναφερόμενων πληροφοριών σε εξωτερικές ιστοσελίδες αλλά ούτε η υπερσύνδεση μέσω συνδέσμων (links) στις ιστοσελίδες αυτές, υποδηλώνει επικύρωση ή καθ' οιονδήποτε αποδοχή του περιεχομένου τους. Στον αναγνώστη επαφίεται απολύτως η υιοθέτηση / διαχείριση των πληροφοριών του παρόντος σημειώματος .